

KATAI RAFAEL

Ékszerlopás a pécsi székesegyházból

2014-ben a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság Pécsen, a Kodály Központban szervezett ünnepségén *Udvardy György*, a pécsi egyházmegye püspöke személyesen köszönte meg a nyomozásban részt vevőknek a pécsi székesegyházból ellopott ékszerek sikeres felkutatását. A szakértő által 4,993 millió forintra értékelt, a kulturális javak körébe tartozó, és egyben vallási tisztelet tárgyának is számító, jórészt a XVIII–XIX. században készült ékszereket kettő kivételével egy hét alatt megtaláltuk, így gyorsan visszakerültek az egyházmegyéhez. Reményeink szerint még sokan megcsodálhatják a történelmünk részét képező gyűrűket és keresztekét, köztük a legértékesebb, aranylánccal együtt 29,7 millió forintra becsült, nyolc nagy méretű, liláspiros spinelkővel, 197 kisebb, és 30 nagyobb briliáns csiszolású gyémántkővel kirakott arany püspöki mellkeresztet is.

A publikáció

A Zsaru magazin – nagy örömünkre – gyorsan lecsapott erre a közérdeklődésre számot tartó történetre, és *Ásványvíz próba. Meglettek a püspöki ékszerek* címmel megírta a lopott dolgok felkutatásának rövid történetét, a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányságot és a nyomozásban részt vevőket is kellő fényben tüntetve fel. Mindamellet ez a cikk nem fedte fel az apró, de fontos szakmai részleteket, aminek teljes értékű publikálásához már csak az ítélet hiányzott. Erre várva – a másodfokú bíróság két évvel később, 2016. január 12-én hozta meg az ítéletét –, az ügy feledésbe merült. A teljes és hiteles történet kedvéért elővettem, és megismerhetővé teszem.

A feljelentés, a szemle, és a tényírlenyomatok

2014. január 24-én a pécsi székesegyház gondnoka feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki 2014. január 23-án 11.00 és 17.15 óra között a Mária-kápolnából, az ott kiállított tárgyak közül ékszereket és egy emlékérmét tulaj-

donított el ismeretlen módon, mintegy ötvenmillió forint értékben. A feljelentő az eltulajdonított öt köves pecsétgyűrűről, három láncsal együtt kiállított püspöki mellkeresztről, valamint az egy emlékéremről fényképeket és leírást mellékelte. Elmondta, hogy a Mária-kápolnában található kiállításon több az egyházmegyével, illetve a pécsi püspökséggel kapcsolatos kegytárgyat, muzeális tárgyat lehet megtekinteni mindennap 11.00 és 17.00 óra között.

A Pécsi Rendőrkapitányság helyszínelő alosztályának nyomozója és bűnügyi technikus lefolytatta a helyszíni szemlét, és elvégezte az első adatgyűjtést is. Megállapították, hogy a kápolna bejárata a székesegyházból nyílik, és a terem mozgásérzékelő riasztórendszerrel, a kiállító vitrinek pedig törésérzékelővel vannak felszerelve, amelyek támadás esetén egy biztonsági cégnél jeleznek. 2014. január 23-án a gondnok nyitotta a Mária-kápolnát, és 11.00 óra körül kikapcsolta a riasztórendszert is, de semmilyen rendellenességet nem tapasztalt. A látogatási idő végén, 17.15 körül a kollégája élesítette a riasztót, illetve ő zárta be a helyiséget. Január 24-én ismét a gondnok nyitotta 10.00 óra körül a kápolnát, majd a riasztó kikapcsolása után azonnal észlelte, hogy az egyik vitrinből eltűnt néhány kegytárgy, ám közelebb lépve semmilyen sérülést nem látott a vitrinen. Ekkor felhívta a kollégáját, aki szerint hivatalosan senki nem vett ki a vitrinekből semmit, ezért jelentették be a lopás gyanúját a rendőrségen.

Az előzmények ismeretében a bizottságvezető és a technikus megkezdte a szemlét. Megállapították, hogy a kápolna bejárati ajtaja sértetlen, az ablakok túl magasan vannak, zárva vannak, és sértetlenek, ezért azt valószínűsítették, hogy a bűncselekményt a kiállítás nyitva tartási ideje alatt követte el az ismeretlen tettes. Mivel az aránylag nagy alapterületű, tizenegy másfélszer egy méteres üvegvitrinben berendezett kiállítás helyszínét több látogató is bejárhatta már, és a durva márványpadló felülete sem igazán alkalmas a nyomkutatásra, ezért eltekintettek a lábbelinyom-kutatástól, szagnyom-rögzítéstől és a nyomozókutya indításától. Megállapították, hogy az érdemi nyomok, elváltozások legvalószínűbb helye a kifosztott vitrinre korlátozódik. Az alapzaton álló, körben és a tetején teljesen üvegezett vitrinnek mind az öt üvegtáblája sértetlen volt, a felső üvegtáblához az oldalfalak egy-egy kiálló, szerszám nélkül kihajtható csavarral voltak rögzítve. A vitrinben egy álló, enyhén döntött, bársonnyal bevont lapra rögzítve ékszerek és egyéb dísz tárgyak voltak kiállítva, azonban az is jól látható volt, hogy több ékszer rögzítésére szolgáló konzol üres, csak a korábban ott kiállított tárgyak lenyomatát hordozza a bordó bársony. A bűnügyi technikus az üvegtáblák külső felületén gázkoromporos eljárással nyomkutatást végzett: a kiállítófelülettel szem-

ben állva, a bal oldali tábla jobb felső, külső felületén egy tenyérlenymat-töredéket talált és rögzített. Az üvegtábla rögzítőcsavarját kihajtva és az üvegtáblát leemelve, annak belső felületét is megvizsgálta, és a bal felső belső oldalán szintén egy tenyérlenymat-töredéket talált és rögzített. A további nyomkutatás nem vezetett eredményre.

A szükséges dokumentáció elkészült, az ujjnyomszakértő kirendelése megtörtént, a büntetőeljárást – tekintettel az eltulajdonított dolgok értékére, jellegére, és a lopás helyére – a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság bűnügyi osztálya folytatta le, az ügy előadójának pedig engem jelölt ki az osztályvezető. Teltek-múltak a napok, végeztük az általános feladatokat – az esemény időbeli és történeti pontosítása, széles körű adatgyűjtés, közterületi kamerák felkutatása, mobiltelefonrony-információk megkérése stb. –, míg nem 2014. január 29-én (öt nappal a feljelentés után) az AFIS rendszer találatot jelzett. Az automata ujjnyom-azonosító rendszer a székesegyházban, az üvegvitrin oldallapjának külső és belső feléről rögzített mindkét tenyérlenymat-töredék tekintetében azonosságot mutatott a korábban lopás miatt nyilvántartásba vett *N. Krisztián* tenyérlenymatával. Röviden: a székesegyház Mária-kápolnájából a kiállított tárgyakat minden bizonnyal *N. Krisztián* tulajdonította el.

A hívásinformációk és az adatgyűjtés

Felpörögtek az események, de nagy lemaradásban voltunk. Meg kellett találni *N. Krisztiánt*, ezért belemerültünk a nyilvántartásokba, és a közösségi oldalak vizsgálatába. Megállapítottuk a vélhető lakcímeit, mobiltelefonszámát, édesanyja, testvérei, barátai nevét, lakcímét, telefonszámait, és mindezek segítségével megkíséreltük a felkutatását.

N. Krisztián nem tartózkodott az ismert lakcímein, a felkutatására tett intézkedések nem vezettek eredményre, ezért elfogatóparancsot bocsátottunk ki ellene. Az egyik közismert közösségi oldalon rábukkantunk *N. Krisztián* barátjára, *B. Jenőre*, akivel bűncselekmények elkövetésére utaló beszélgetéseket folytattak. Felkutattuk, majd kihallgattuk *B. Jenőt*, aki előbb még tanúként, később gyanúsítottként mondta el, hogy *N. Krisztiánnal* 2014. január 16-án 10.00 és január 19-én 6.00 óra közötti időben Pécssett, a Megyeri úti vásártér egyik pavilonjába tető- és falbontás módszerével behatoltak, majd onnan porcelántárgyakat, műszaki cikkeket és egyéb apróságokat tulajdonítottak el. A lopással nagyjából egymillió forint kárt okoztak. *B. Jenő* a bűn-

cselekmény elkövetését elismerte, helyszíni kihallgatásán a cselekmény jelentős mozzanatait bemutatta, és elmondta, hogy az onnan származó Zsolnay étkészlet és egyéb porcelánok értékesítésére N. Krisztián az ő élettársát *V. Anna Viktóriát* kérte fel. B. Jenő – miután szembesítettük a közösségi oldalon találtakkal – beszélt arról is, hogy N. Krisztián több alkalommal lopott „apróságokat” a székesegyházból, amikor még együtt csavarogtak januárban Pécsen. Kérdésre azt is elmondta, hogy miután az útjaik különváltak, N. Krisztián telefonon mesélte neki, hogy ékszereket is lopott a székesegyházból. Ezt B. Jenő úgy kommentálta, hogy biztosan nem sokat érnek, ha ilyen könnyen el tudta lopni őket. (Később a gyanúsított kihallgatásakor N. Krisztián elmondta, hogy mivel B. Jenő kételkedett, ő pedig úgy tudta, hogy „...a Szentkirályi ásványvíztől a réz megbarnul...”, elment a Tescóba, letekerte egy Szentkirályi ásványvíz kupakját, belelógatott egy arany nyakláncot. Mivel nem barnult meg, elvitte egy zálogházba, ahol személyi igazolvány és lakcímkártya bemutatása ellenében 562 ezer forintot kapott érte.)

Ezek után versenyt futottunk az idővel és N. Krisztiánnal. Egyszerre több szálon haladva próbáltuk felkutatni a szökésben lévő tettet. Kihallgatásokkal, házkutatásokkal, híváslista-elemzésekkel, zálogházak megkeresésével és még ezernyi más módon, lassan, de biztosan közelítettünk térben és időben is N. Krisztiánhoz. Eközben az N. Krisztián és B. Jenő lakhelyén megtartott házkutatások, valamint zálogházakban végrehajtott lefoglalásokkor nagy mennyiségű lopott tárgy (ékszer, porcelán, műszaki cikk, számítógép, flóbert pisztoly, egyebek) lefoglalására került sor. Családtagjai – édesanyja és Magyarországon élő testvérei – kihallgatásakor a húga, *H. Vivien* 2014. január 29-én elmondta, hogy előző nap N. Krisztián telefonon közölte vele, hogy másnap elmegy Grazba, a testvéreikhez, *K. Mónikához* és *S. Bernadethez*. Mindeközben az N. Krisztiánhoz köthető mobiltelefonszám vonatkozásában beszerzett hívásinformációk (telefontorony-adatok) szerint a telefonszám használója 2014. január 29-én 3.08-kor a pécsi Péchy Blanka téri telefontorony körzetéből indulva a Szentlőrinc–Szigetvár–Barcs–Berzence–Gyékényes–Murakeresztúr–Nagykanizsa–Zalaegerszeg–Vasvár–Szombathely–Szentgotthárd útvonalon közlekedett. Ebből és H. Vivien információjából arra lehetett következtetni, hogy N. Krisztiánnál volt a telefon, miközben ő vonattal utazott Ausztria felé, és mire az adatokat egyeztettük, már meg is érkezett. Mivel megalapozottan feltehető volt, hogy N. Krisztián az ausztriai Grazban tartózkodik, felvettük a kapcsolatot a Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központtal, így a segítségükkel és az időközben elrendelt európai elfogatóparancs alapján az osztrák hatóságok Grazban S. Bernadett lakásán 2014.

február 1-jén 1.00 óra körül (nem egészen hét nappal a feljelentés után) elfogták és őrizetbe vették N. Krisztiánt, és egy lánc és egy ezüstérem kivételével lefoglalták a pécsi székesegyházból eltulajdonított arany ékszereket.

N. Krisztiánt 2014. február 11-én a grazi büntetés-végrehajtási intézetben gyanúsítottként hallgattuk ki, elismerte a bűncselekmény elkövetését. A kiadatási őrizetben tartott N. Krisztiánt és a nála lévő lopott ékszereket az osztrák hatóságok az eljárásuk jogerős befejezése után, 2014. április 15-én 10.28-kor a Hegyeshalom–Nickelsdorfban lévő Rendészeti Együttműködési Központban átadták. N. Krisztiánt őrizetbe vettük, az ékszereket lefoglaltuk. N. Krisztián folytatólagos kihallgatására 2014. április 16-án került sor, beismerő vallomását megismételte, ezután előterjesztésre április 18-án a bíróság előzetes letartóztatásba helyezte.

A műtárgy- és ékszer-, valamint a tárgyszakértői vélemények szerint a székesegyházból eltulajdonított tárgyak értéke: 40,993 millió forint, ebből lefoglalással 40,333 millió forint megtérült, a vásártéri pavilonból, G. Györgytől eltulajdonított dolgok összértéke 720 800 forint, ebből lefoglalással 198 ezer forint térült meg. Tekintettel arra, hogy az eljárás során további nyomozási cselekmény végrehajtására nem volt szükség, az ügy iratait vádemelési javaslattal megküldtük a Pécsi Járási Ügyészségre.

A vádirat

A Pécsi Járási Ügyészség által a Pécsi Járásbíróságra előterjesztett vádiratban az ügyész négy bűncselekménnyel vádolta meg N. Krisztiánt, amelyből egyet, a G. György sérelmére elkövetett, nagyjából egymillió forint kárt okozó betöréses lopást B. Jenővel társtettesként, a többi hármat önállóan követte el. Az azonos sértett sérelmére elkövetett két cselekményt az ügyészség összevonta, így lett a székesegyház sérelmére folytatólagosan, jelentős értékűre elkövetett lopás (ékszerek és más ingóságok), a negyedik pedig a megszerzéssel és tartással elkövetett lőfegyverrel visszaélés büntette. N. Krisztián és B. Jenő is büntetett előéletűként és többszörös visszaesőként várta a tárgyalást és az ítéletet.

Az ítélet

Az ügyben első fokon eljáró Pécsi Járásbíróság N. Krisztiánt bűnösnek találta társtettesként és önállón, folytatólagosan, többszörös visszaesőként elkövetett lopás büntetében és lőfegyverrel visszaélés büntetében is, ezért öt év, fegyházban letöltendő szabadságvesztésre ítélte, öt évre eltiltotta a közügyektől, vele szemben közel kétmillió forint vagyonekőbzást állapított meg, és hétszázezer forint feletti bűnügyi költséő megfizetésére kötelezte.

B. Jenő vádlottat a Pécsi Járásbíróság bűnösnek találta társtettesként és többszörös visszaesőként elkövetett lopás büntetében, amelyért két év fegyházban letöltendő szabadságvesztésre ítélte, két évre eltiltotta a közügyektől, vele szemben nagyjából négy százezer forint vagyonekőbzást állapított meg, és körülbelül harmincezer forint bűnügyi költséő megfizetésére kötelezte.

A másodfokon eljáró Pécsi Törvényszék minimálisan változtatta, inkább csak pontosította az elsőfokú bíróság ítéletét, és mindkét vádlottat kizárta a feltételes szabadság kedvezményéből.

Összegzés

N. Krisztián a kihallgatása előtti beszélgetésben mindaddig tagadta, hogy ő lopta el az ékszereket a pécsi székesegyházból, amíg tudomására nem hoztuk, hogy a tenyérlenyomatát nemcsak a vitrin külső, de a belső oldalán is megtaláltuk. Az eljárás sikeres lefolytatását megkönnyítette, hogy korábbi bűncselekményei miatt szerepelt a nyilvántartásban N. Krisztián ujj- és tenyérlenyomata, de a gyors, szakszerű adatgyűjtés és tanúkihallgatások, valamint a toronyinformációk és a hatékony nemzetközi együttműködés nélkül a gyanúsított elfogására és az eltulajdonított dolgok lefoglalására sokkal kisebb eséllyel kerülhetett volna sor. Ez a nyomozás a rendőrök helyi, területi, országos és nemzetközi, önzetlenül segítő együttműködésének kiemelkedő példája.